

רגע להתבונן

הרב יחזקאל שובקס

מסר שבועי קצר
פר' בראשית תשפ"ו

אורח לרגע

תגובות הקוראים

תגובות על גיליון יום-כיפור בענין 'הכשרת השרץ'

המאמר שלך על ההגנה של "הכשרת השרץ", הוא מאמר נפלא ומרתק (כרגיל), ועורר בי הרבה מחשבות. במהלך יום כיפור הרהרתי המון ברעיון של המאמר. הבעיה שלי היא, שההגנה היא לעתים כל כך חזקה, עד שאני אפילו לא הייתי מבחין בכל מיני עוולות שעשיתי.

נזכרתי שעד לפני כמה שנים בכלל לא ידעתי לומר על כל מיני מעשים שלי, שהם לא בסדר. בזמני, הייתי מצדיק את עצמי ומרגיש את עצמי לגמרי בסדר. הייתי צריך לקלף שכבה רצינית כדי לגלות מה לא בסדר בי.

*

שמעתי מהרב יעקובסון בשם האדמו"ר מקוצק שאמר: "אני מעדיף ליפול בידיים של רשע מאשר בידיים של שוטה". וזה מפני שלרשעות יש גבול, אבל להשתטות - אין גבול.

כשאדם מודע לרוע שהוא פועל, גם אם הוא רשע בעיני עצמו, סוף סוף יש מצפון שעומד מאחור ומנסה כל הזמן לעצור.

*

אני חושב להוסיף על הדברים שלך. זו הכוונה מדוע תיקנו חז"ל לומר "לפניך" על כל על חטא. כי גם אם אני חושב שהחטא הוא לא כ"כ חטא מתוך הגנה כזו או אחרת... אבל, רבש"ע, שנינו יודעים שלפניך הוא חטא כמו שכתוב. תודה על העומק, תודה על התובנה שנולדה בזכותך, וכמו תמיד משאיר אחריו שובל ארוך של מחשבות ורגשות הלאה.

תגובות ניתן לשלוח למייל ptachlo1@gmail.com

אפשר רגע

שו"ת קצר

שאלה: אני מחפש כעת עבודה חדשה, לאחר שכבר החלפתי שלוש מקומות בשנתיים האחרונות. אני מנסה להבין האם יש משהו שאני לא פועל נכון? אם כן - עדיף לי לבדוק עוד לפני שאני מחפש מקום אחר. תשובה: צריך לבדוק את הדבר לעומק, מה גורם לך להחליף מקומות עבודה. אך ניתן לומר פרט אחד כללי שיכול להיות נכון גם עבור אחרים.

יש כאלו שמתלהבים ונדלקים מהר מהצעות עבודה וממהרים לקבל את ההצעה, גם אם היא לא באמת מותאמת עבורם. הם חוסר ההתאמה, הם מגלים כמובן תוך כדי עבודה.

הענין הוא, שאלו אנשים שכל דבר נראה להם מרחוק, כאילו הוא הדבר הטוב ביותר בעולם. זו הסיבה שהם גם מתפתים מהר לכל הצעת רכישה.

בלי להיכנס לעומק הרגשי של התופעה, יש צעד חשוב לעשות. וזה להסכים לרשום על דף, את כל המעלות של ההצעה, ולצד זה את כל החסרונות. לפרט אותם אחד לאחד. רק לאחר מכן לקבל החלטה.

שאלות ניתן לשלוח למייל ptachlo1@gmail.com

"כל ההתחלות קשות"

השאלה היותר מציקה במקרים הללו, זה החלק שמעורר ספקות. זה שמעלה לבטים.

האם אני רוצה באמת?

האם אני מחובר לזה בפנים?

אולי הבחירה שלי לא היתה נכונה?

אולי הייתי פזיז מדי, מיהרתי לקבל את עצמי?

המחשבות הללו הן ההרסניות, כי תיכף גם מגיעות המסקנות. פתאום שלוימי מחליט שהוא בכלל לא צריך 'שמחת בית השואבה' כדי לשמוח. 'זו כמיהה ילדותית גרידא' - אומר לעצמו ובוחר להישאר בבית. יעקב מגיע למסקנה שהוא לא באמת זקוק לתפילות אצל הרבי, דווקא טוב לו יותר בבית הכנסת השכונתי. וכן הלאה.

והן גם עלולות להמשיך להרוס. אם אני חוזר לעצמי למחשבות של הבוקר. 'אולי היום לא צריך לכתוב? הרי אנשים עמוסים עם פריקת הסוכה. אף אחד לא צריך באמת את המאמר שלך השבוע'.

וזה יכול לפקוד את כל אחד ואחד מאיתנו.

*

ומה שחסרה כאן זו ידיעה חשובה עד מאוד. שרק אם נדע עליה, נוכל להתמודד נכון.

במשפט קצר: **הרצון שלנו נמצא במשכן הנשמה.**

הביצוע למעשה עובר דרך כלי הגוף.

ולמי שמחפש את ההקשר בפרשה, הנה זה נמצא. "וייצר ד' אלוקים את האדם עפר מן האדמה, ויפח באפיו נשמת חיים". בספר התניא מופיעה החלוקה הידועה: החלק האלוקי והחלק הבהמי. כאן טמון כל הסוד.

כל עוד הרעיון נמצא בראש, בהשגחה בלבד, זה עוד לא יצא מגבולות משכן הנשמה. החלק האלוקי. באותו משכן אנחנו מרגישים רצון עז, השתוקקות, כמיהה. ברגע שהרעיון עובר לביצוע, הגוף או החלק הבהמי נדרש להתחיל לעשות את הצעדים מצידי, ואז זה נתקל בכבידות.

הגוף צודק לא מעט פעמים. הוא לא מרוויח מזה בכלל. לעתים הוא מתאמץ נורא, ואין לו כל גמול.

*

הבעיה בדרך כלל תהיה בצעד הראשון. כי זה 'נטו' מאמץ עבור הגוף, בטרם הנשמה טועמת טעימה ראשונה של הנאה.

כשמחליף צריך להיכנס לבית הכנסת במקום לעמוד בחוץ עם החברים, זה מאמץ גופני ונפשי. ועדיין הנשמה לא התחילה ליהנות.

ניתן 'טיפ' קטן שיכול להועיל במקרים הללו.

פעמים רבות אנחנו נדרשים 'להכריח' את הגוף לזמן קצר. נעשה את זה באופן שנדע שהנשמה שלנו רוצה, שמחה ומשתוקקת. אך אנחנו צריכים לעבור את הכפייה הרגעית הזאת.

יש לכם תוכניות חשובות שלקחתם על עצמכם? הכריחו את עצמם, ממש בכוח, לעשות צעד ראשון. ברגע שהנשמה תתחיל ליהנות, זה כבר יזרום לכם בעזרת השם. א געזונטען ווינטער והמון הצלחה בס"ד.

"מה המניע שלך לכתוב מאמר מדי שבוע?"

זו שאלה שאני נתקל בה הרבה. התשובה הקלה והנפוצה: "בוודאי, זה פרסום בשבילך".

התשובה נכונה, אך לא מספקת.

המאמרים השבועיים, זו אכן גם במה שיווקית. לא מכחיש. אך זה לא המנוע העיקרי שלי.

הכול מתחיל מכך, שיש לי רצון עז לכתוב. תחושת שליחות חזקה. וכמובן, סיפוק אדיר.

כשמישהו כתב לי בסוף השנה החולפת את המשפט הבא: "אני מרגיש שהמאמרים שלך משנים לי את החיים", זה שימח אותי הרבה יותר מאשר היה קונה אצלי משהו.

*

ולמה אני בוחר לכתוב על זה באסרו-חג סוכות?

כי הנה למרות שאני אוהב ומשתוקק לרגעים להתיישב ולכתוב את המאמר השבועי (בדרך כלל בשעות המוקדמות של יום רביעי) היום הרגשתי קושי עצום להתיישב ולכתוב.

זה נדחה אצלי שוב ושוב.

ואז עלתה השאלה בשיא עוצמתה: 'אם אני אוהב לכתוב, אז למה קשה לי?' או 'ממתי קשה לעשות משהו שאוהבים לעשות?'

לא הייתי מטריח אתכם עם השאלות הללו, אם זה לא משהו שאנחנו נתקלים בהן בהרבה הזדמנויות בחיים.

הנה דוגמאות אחדות דווקא מהחודש הנוכחי. (השיתופים אמיתיים, השמות בדויים)

שלוימי סיפר. "אני כל כך אוהב להשתתף ב'שמחת בית השואבה'. אני נסחף לשמחה. השירים מתנגנים שלי בראש זמן רב לאחר מכן. יש לי רגעי התרוממות. ולמרות הכול, כל פעם שאני צריך לצאת מהבית, ללכת או לנסוע לשם, אני מרגיש כבדות עצומה בכל הגוף".

יעקב שיתף. "אני משתוקק כל השנה לתפילות ראש-השנה במחיצת הרבי שלי. אני נזכר בקטעים מסויימים ועולות לי דמעות. ועדיין כל שנה לקראת חודש אלול, צצים הלבטים. 'אולי נישאר בבית?' אני רק מתחיל לחשוב על איתור דירה, על סחיבת מזון, על המקום הצפוף, ונהיה לי קשה".

שמוליק התוודה. "קורה לי תמיד בימים הנוראים. אני מגיע לבית הכנסת לתפילות. בחוץ ממתינים לי החברים. אני יודע שאם אני נכנס פנימה, אני נשאב לתפילה טובה, נהנה מכל רגע, חש סיפוק עצום. זה רצון אישי שלי. ובכל זאת, פיתוי עצום להישאר עם החברים לפטפט. אני יודע שאחר כך ארגיש ריק מדכא בלב. יובש מאכזב. ועדיין..."

והשאלה הזו רלוונטית כל השנה, ואולי ביותר בימים האלו. קיבלנו על עצמינו קבלות שונות לרגל תחילת השנה. משימות קטנות יומיומיות או גם משימות מרכזיות בחיננו. שינויים גדולים שהבטחנו לעצמינו ל"אחרי החגים". קיבלנו על עצמינו, ממקום אמיתי לגמרי. ממקום של רצון. ממקום של השתוקקות.

והנה זמן הביצוע הגיע. "אחרי החגים" הפציע. ואז כבדות בכל האיברים. רצון להיכנס מתחת לשמיכה ולישון או לשבת על הספה עם עיתון.